

její právní zájem na brzkém určení právního základu jejich pohledávky. Toto tvrzení by muselo zůstatí bez účinku již proto, že žalobci tvrdí jen docela všeobecně možnost úspěšného zmaření nebo stížení žaloby o zaplacení zápůjčky, neuvádějíce právě v tomto případě okolností, které by mohly mít onen následek. Než nehledě k tomu dovolávají se žalobci ve formě žaloby určovací nesprávného právního prostředku, který jim zákon poskytuje, mají-li za to, že by nějaký dukaz o jejich pohledávce bylo třeba ihned provéstí. K tomuto účelu slouží ustanovení §u 384 c. ř. s. o zajištění důkazu a bylo žalobcům volno, by i před zahájením sporu o zaplacení pohledávky žádali za zajištění dukazu. Podle jejich postupu nyní voleného prováděl by se místo jednoho důkazu ihned celý spor a ustanovení o žalobě určovací v §u 228 c. ř. s. nemělo by vlastně jiného významu, nežli ustanovení §u 384 c. ř. s. o zajištění důkazu, ač v pravdě jde o právní prostředky povahy docela odlišné. Žalobní prosba jest proto neodůvodněna již pro nedostatek právního zájmu na brzkém určení a proto, že možno po dané výpovědi žalovati na plnění a již z tohoto důvodu bylo žalobu zamítnouti, aniž bylo třeba věcně ji rozebíratí.

Čís. 2346.

Majitel domu ručí za škodu z úrazu pádem na nedostatečně zabezpečeném východišti z domu. Lhostejno, zda poškozený byl s místními poměry obeznámen.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 869/22.)

Žalobce, opouštěje rozjařen žalobcuv dum, zřítíl se za tmy z terasy před vchodem, s níž v pravo a v levo vedly schody, a těžce se poranil. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice co do důvodu z poloviny po právu, o d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání žalobcovu, k odvolání žalovaného pak neuznal žalobní nárok vubec duvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D u v o d y:

Jest zjištěno, že čelní strana tarasu přede dveřmi domu žalovaného, s něhož vedou v pravo a v levo schody do zahrádky a na ulici, opatřena jest pouze příčným kamenem, vysokým 16 cm, uprostřed 18 cm, jinak ale jest nechráněna, ač taras vyčnívá nad úroveň zahrádky (ulice) 1 m 62 cm. Toto ohrazení jest naprosto nedostatečné a utvořený takto stav nebezpečný, jak správně vyložil soud první stolice. Musíť žalovaný počítati s možností, že se k němu jako vývozci i za šera nebo za tmy dostaví cizí lidé, neznalí místních poměrů, po případě že se i za denního světla octnou na tarasu děti, a že v tom i v onom případě může snadno přijíti někdo k úrazu na tarasu dostatečně nechráněném. Nebezpečnosti tohoto stavu mohl a měl si žalovaný býti vědom již dle přirozené povahy věci podle §u 1297 obč. zák. jako člověk zdravého rozumu a se zřetelem na ustanovení §§ 431 a 335 tr. zák., — a proto bylo jeho po-

vinností. by — i bez zvláštního úředního předpisu nebo příkazu — učinil náležitá opatření k odstranění onoho nebezpečného stavu. Taková opatření byla na snadě; byly by stačily ochranné mříže nebo zábradlí — jež by po případě bylo lze otevřítí nebo sejmouti, má-li tarasu býti použito jako nákladní rampy. Opomenuv tak učiniti, prohřešil se žalovaný proti zákonným předpisům §§ 1297 obč. zák., 431, 335 tr. zák., tedy proti předpisům, jichž účelem jest, zabrániti možným nehodám, a jež zavazují v té příčině k pozitivnímu jednání. Jde tudíž i dle právního stanoviska žalovaného o protiprávní a zaviněné opomenutí žalovaného. A poněvadž dle zjištění nižších soudu nelze důvodně pochybovati, že žalobcův úraz jest v příčinné souvislosti s tímto opomenutím, jest žalovaný dle §§ 1294, 1295, 1311 obč. zák. práv ze škody, která vzešla žalobci úrazem. S tohoto právního hlediska není třeba zkoumati, zda spočívá protiprávní opomenutí žalovaného také v tom, že taras nebyl osvětlen, aniž zabýváti se otázkou, zda porušil žalovaný předpisy §§ 69 a 82 stav. ř. Názor odvolacího soudu, že žalovaný jest prost všeho ručení, tudíž neobstojí, a v tom směru jest oprávněna výtká, že odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Pokud žalovaný vytýká, že se přiči dobrým mravům, když žalobce, jenž se dal jím hostiti, nyní na něm žádá náhradu škody, — stačí připomenouti, že by mohlo nanejvýš býti uvažováno o tom, zda se žalobní nárok srovnává se zvyklostmi společenského styku a společenské slušnosti, — nelze však mluvit o porušení dobrých mravů, vylučující nárok žalobou uplatňovaný, jaké má na mysli § 879 obč. zák. Naproti tomu nelze přisvědčiti dovolateli, pokud popírá jakoukoliv vinu na své straně. V tom směru oba nižší soudy podrobně a v podstatě správně vyložily, že žalobce, jenž — nejso úplně střízliv, jak prvý soud zjistil, pokud se týče požitými lihovinami rozjařen, jak odvolací soud předpokládá — vycházeje z domu žalovaného, nedbal opatrnosti, za zjištěných okolností potřebné (§ 1297 obč. zák.), a tím spoluzavinil úraz jemu se přihodivší. Jest tu tedy případ §u 1304 obč. zák.

Čís. 2347.

Komisionář může se domáhati proti svému smluvníku náhrady abstraktní škody, třebaže komitent přál si náhradu škody konkrétní.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 877/22.)

Žalobce uvedl v žalobě, že zakoupil v listopadu 1919 od žalované 990 m² tabulového skla po 29 K 40 h tudíž za 29.116 K k dalšímu zcizení, že splatil 1.400 K a žalovanou opětovně upomínal, aby dodala, že však skla neobdržel, a žádá tudíž od ní rozdíl mezi ujednanou kupní cenou a cenou, za kterou nakoupil, t. j. 22.374 K jako náhradu škody a vrácení splátky 1.400 K, úhrnem 23.774 Kč. V přípravném spisu doplnil své údaje v ten rozum, že koupil pod podmínkou, že ihned bude dodáno, a že žalovaná již při uzavření smlouvy i později byla upozorněna, že zboží jest určeno pro vývoz do Rumunska, a že tržová cena tohoto vývozního zboží činila v únoru 1920 52 K 50 h až 63 K. Při ústním jed-